

РЕЙДЕРСТВО В УКРАЇНІ: ПЕРЕДУМОВИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

асист. Люльов О.В., студент Тищик В.О.

Актуальність даної теми полягає в тому, що масштаб такого явища, як рейдерство, недооцінюється офіційними спостерігачами, а його руйнівність не тільки для економіки, але і для всього суспільства не викликає сумнівів. По суті справи, саме рейдерство є сьогодні головною безпосередньою перешкодою, що не дозволяє дієво забезпечувати в Україні права власності і, відповідно, що заважає становленню нормальної ринкової економіки.

Рейдерство (англ. *Reider* - набір) - вороже поглинання, перехват оперативного управління або власності підприємства за допомогою спеціально ініційованого бізнес-конфлікту. Мета рейдерства, як правило, - перерозподіл чужої нерухомості, а тому воно приносить значні прибутки загарбникам. Треба відмітити, що недружні поглинання «по-українськи» найчастіше зводяться до силових захоплень підприємств під прикриттям законних або псевдозаконних підстав. Основними чинниками рейдерства в Україні є: слабкість правової системи; недосконалість судової влади; корумпованість органів влади; відсутність державних інститутів, які б ефективно захищали права власника; низький рівень правової культури; правовий нігілізм як у суб'єктів господарювання так і представників органів влади; сумнівна передісторія приватизації об'єктів тощо.

Основні шляхи подолання рейдерства в Україні розроблено в таких напрямках: 1) Реформа судової системи України. Сьогодні судді стали «активними учасниками» рейдерських захоплень і недружніх поглинань; 2) Указ Президента України від 12 лютого 2007 р. «Про заходи щодо посилення захисту прав власності» № 103/2007; 3) Розроблено Проект закону «Про внесення змін і доповнень у деякі законодавчі акти України про встановлення кримінальної відповідальності за захоплення підприємств(рейдерство)»; 4) Прийнята Постанова Кабінету Міністрів про утворення Міжвідомчу комісію з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств при Кабінеті Міністрів України.

Через нестійкість, корумпованість державних органів, прогалин у законодавстві, несформованих інституцій прав власності такий рейдерство в Україні не лише виникає, а набирає високих «темтів зростання». І хоча в розвинених країнах воно є ефективним інструментом впливу на неефективні підприємства, у нас це інструмент перерозподілу власності та особистих інтересів. Боротьба з рейдерством має носити комплексний характер. У питанні протидії рейдерству повинні об'єднатися влада, парламент, бізнес, громадність. Лише таким чином можливо значно скоротити кількість рейдерських захоплень в Україні.